

Milieucriteria voor het maatschappelijk
verantwoord inkopen van

Zware voertuigen en mobiele werktuigen - aanschaf (inclusief onderhoud)

Versie 30 maart 2017

1. Scope/afbakening

Deze productgroep omvat:

- zware motorvoertuigen: de inkoop, huur en lease van gekentekende zware motorvoertuigen die worden ingezet voor goederen- en personenvervoer of die zijn uitgerust voor de uitvoering van specifieke taken, zoals huisvuilinzameling. Onder zware motorvoertuigen worden wegvoertuigen verstaan met een brutogewicht (de som van de massa van het lege voertuig en het maximaal toegestane laadgewicht) groter dan 3500 kg. De inkoop van het onderhoud aan zware voertuigen maakt ook deel uit van deze productgroep.
- mobiele werktuigen: de inkoop, huur en lease van niet voor weg bestemde mobiele machines, zoals mobiele werktuigen, vervoerbare industriële uitrustingen of voertuigen met of zonder carrosserie, niet bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg, met een vermogen vanaf 19 kW. De inkoop van het onderhoud aan mobiele werktuigen maakt ook deel uit van deze productgroep.

De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Zware motorvoertuigen	
Zware motorvoertuigen	34140000-0
Bussen en touringcars	34121000-1
Bussen voor openbaar vervoer	34121100-2
Motorvoertuigen voor goederenvervoer	34130000-7
Kleine vrachtwagentjes	34131000-4
Kleine dichte vrachtwagens	34136200-1
Mobiele werktuigen	
Maaimachines	16310000-1
Tractoren	16700000-2
Generatoren	31120000-3
Generatoraggregaatsets	31121000-0
Straatveegmachines	34144430-1
Wieladers	34144710-8
Hijskranen	42414100-2
Heftrucks	42415100-9
Grondverzet- en graafmachines, en bijbehorende onderdelen	43200000-5
Walsmachines	43312500-8
Hoogwerkers	44481000-5
Onderhoud	
Reparatie en onderhoud voor motorvoertuigen en aanverwante uitrusting.	50110000-9
Beheer, reparatie en onderhoud van wagenpark.	50111000-6
Reparatie en onderhoud van vrachtwagens	50117000-7
Reparatie en onderhoud van generatoren	50532300-6

Buiten de scope van deze productgroep vallen:

- de eenmalige (ad hoc) kortstondige huur van zware motorvoertuigen;
- de eenmalige (ad hoc) kortstondige huur van mobiele werktuigen.

Dit document beschrijft de milieucriteria. Informatie over de andere onderdelen van maatschappelijk verantwoord inkopen, zoals sociale voorwaarden en social return, kunt u terugvinden op de website van PIANOo, bij de specifieke productgroep pagina: <https://www.pianoo.nl/document/10847/productgroep-zware-voertuigen-mobiele-werktuigen-aanschaf-inclusief-onderhoud>

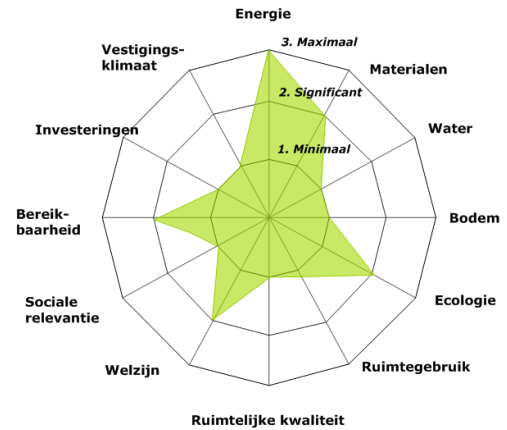
2. Criteriadocumenten en Aanpak duurzaam GWW

De kern van de Aanpak Duurzaam GWW is het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase, met een focus op de hele levenscyclus van de aan te leggen infrastructuur of object(en). Hierdoor is immers de meeste duurzaamheidswinst te behalen en kan in elk project een goede, integrale afweging worden gemaakt tussen People, Planet en Profit (zie verder <http://duurzaamgww.nl/>).

Het Ambitiweb heeft een centrale plaats in de Aanpak Duurzaam GWW. Het Ambitiweb helpt om in een vroeg stadium van een project ambities helder te maken en vervolgens deze gedurende het gehele traject van initiatief tot sloop in beeld te houden. Voor informatie over de Aanpak Duurzaam GWW en het Ambitiweb zie <http://www.duurzaamgww.nl/ambitiweb>.

Het Ambitiweb hanteert een aantal duurzaamheidsthema's. Elk thema kent drie ambitieniveaus:

1. inzicht in de grootste belasters en stromen voor het betreffende thema en daarbij het behalen van een minimumniveau, 'state of the art';
2. het stellen van concrete reductiedoelstellingen en het bereiken van een significante verbetering op het betreffende thema;
3. het toevoegen van waarde, in plaats van "minder slecht". Niet alleen is de belasting op milieu, mens of waarde nihil, er wordt zelfs een positieve bijdrage geleverd.

Onderdeel van niveau 1 is het voldoen aan de geschiktheidseisen, minimumeisen en contractbepalingen van de criteriadocumenten Duurzaam Inkopen. Met de gunningscriteria kan een bijdrage worden geleverd aan niveaus 2 en 3.

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen, op basis van de gehanteerde indeling in de criteriadocumenten, waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in het Ambitiweb een beperkt andere indeling wordt gehanteerd.

Navolgend is een overzicht gegeven van de eisen en criteria onderverdeeld naar de verschillende thema's. Er zijn in de criteriadocumenten in totaal vijf thema's onderscheiden (tussen haakjes het overeenkomende thema uit het Ambitiweb):

- energie en klimaat (Ambitiweb: 'energie');
- materialen en grondstoffen (Ambitiweb: 'materialen');
- water en bodem (Ambitiweb: 'water' en 'bodem');
- leefomgeving (Ambitiweb: 'welzijn');
- natuur en ruimte (Ambitiweb: 'ecologie').

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument.

Thema's	Niveau 1 Ambitiweb Selectiecriteria (SC) Minimumeis (ME) Contractbepaling (CB)	Niveau 2 Ambitiweb Gunningcriteria (GC)
Energie en klimaat	ME4. Gebruiksprotocol energiezuinig gebruik	GC1/GC3. Brandstof-besparende opties GC2/GC4. Alternatieve aandrijving of duurzame brandstoffen

Materialen en grondstoffen	ME2. Loopvlakvernieuwde banden CB1. Hergebruikte onderdelen	
Water en bodem	ME5. Smeeroliën	
Leefomgeving	ME1. Euronorm zware voertuigen SC1. Milieumanagementsysteem ME3. Fasnorm mobiele werktuigen	GC5. Stille mobiele voertuigen

3. Toedeling van criteria aan projectfasen

De criteria zijn toegedeeld aan verschillende projectfasen. De criteria in dit document hebben betrekking op de aanschaf en het onderhoud van zware voertuigen en mobiele werktuigen. In de navolgende tabel zijn de criteria toegedeeld aan de verschillende fasen waarop zij van toepassing zijn.

Zware voertuigen:

Criterium	Toepassingsgebied	
	Aanschaf	Onderhoud
Selectiecriteria		
1. Managementsysteem	-	x
Minimumeisen		
1. Euronorm zware voertuigen	x	-
2. Loopvlakvernieuwde banden	x	-
3. Smeeroliën	x	x
Gunningscriteria		
1. Brandstofbesparende opties	o	-
2. Alternatieve aandrijving of duurzame brandstoffen	o	-
Contractbepalingen		
1. Hergebruikte onderdelen	-	x

x = toepassen in deze fase
- = niet toepassen in deze fase
o = optioneel

Mobilee werktuigen:

Criterium	Toepassingsgebied	
	Aanschaf	Onderhoud
Selectiecriteria		
1. Managementsysteem	-	x
Minimumeisen		
1. Fasnorm mobiele werktuigen	x	-
2. Gebruiksprotocol energiezuinig	x	-

gebruik		
3. Smeeroliën	X	X
Gunningscriteria		
1. Brandstofbesparende opties	o	-
2. Alternatieve aandrijving of duurzame brandstoffen	o	-
3. Stille mobiele voertuigen	o	-
Contractbepalingen		
1. Hergebruikte onderdelen	-	X

4. Selectiecriteria

Nr.	Selectiecriteria (SC)
SC1	<p><i>Alleen van toepassing bij onderhoud aan zware voertuigen en mobiele werktuigen</i></p> <p>Managementsysteem De inschrijver beschikt voor dat deel/die delen van de organisatie dat/die betrokken is/zijn bij de uitvoering van de aanbestede opdracht over een managementsysteem waarin ten minste de volgende onderwerpen zijn geregeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de concrete maatregelen die zijn of worden getroffen om de milieubelasting van de bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht, zoals het gebruik van biologische smeermiddelen en hydraulische olie en de wijze waarop met koelmiddelen wordt omgegaan, te verminderen; • dat naleving van de desbetreffende milieuwetgeving is geborgd; • dat aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten; • hoe de voor deze opdracht relevante milieuaspecten worden gemonitord als basis voor kwaliteitsgarantie. <p>Op de volgende website van EMAS http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm is meer informatie te vinden.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan. Een milieuzorgsysteem zoals ISO 14001 of EMAS toont aan dat een bedrijf of organisatie een systematisch milieumanagementsysteem hanteert voor het behandelen van relevante milieukwesties tijdens dagelijkse activiteiten. Let er daarbij wel op dat het certificaat de in de eis gestelde onderwerpen betreft (concrete maatregelen, borging van naleving milieuwetten, bewustwording personeel, monitoring).</p> <p>Op de website van SCCM is een database te vinden waarin alle ISO 14001-certificaten zijn opgenomen van in Nederland door de RvA geaccrediteerde certificatie-instellingen. Wanneer een certificaat er onverhoopt niet op mocht staan kan contact worden gezocht met de betreffende certificatie-instelling. Op www.sccm.nl zijn de contactgegevens te vinden.</p>

5. Minimumeisen

Zware voertuigen:

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	<p>Euronorm zware voertuigen Te leveren voertuigen met een bruto gewicht groter dan 3500 kg voldoen tenminste aan de Euro VI-norm.</p> <p>Onder het bruto gewicht wordt verstaan: de som van de massa van het lege voertuig en het maximaal toegestane laadgewicht (ofwel Gross Vehicle Weight, GVW).</p>

	<p><i>Toelichting</i> Emissiewaarden van de genoemde Euronorm zijn onder meer te vinden op http://www.dieselnet.com/standards/eu/hd.php en http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd een afschrift van de typegoedkeuringspapieren. Hieruit zijn onder andere de Euronorm per type voertuig af te leiden. Via de RDW website kan door het kenteken in te voeren van het betreffende voertuig onder andere ook de Euronorm worden achterhaald.</p>						
ME2	<p>Geluidsemissie en rolweerstand voertuigbanden Voor voertuigen met een bruto gewicht groter dan 3500 kg geldt:</p> <p>a. Geluidsemissie voertuigen moeten uitgerust zijn met banden met een geluidsemissieniveau van tenminste 3 dB onder het in Verordening 661/2009, bijlage II, deel C vastgelegde maximum. Dit komt overeen met één 'geluidsgolf' op het EU-bandenetiket.</p> <p>b. Rolweerstand De rolweerstand (van zowel nieuwe als coverbanden), uitgedrukt in kg/ton, mag volgens ISO 28580 of gelijkwaardig de onderstaande grenswaarden niet overschrijden:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bandenklasse</th> <th>Max Rolweerstandwaarde (kg/ton)</th> <th>Brandstofefficiëntieklasse van bandenetikettering</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C3</td> <td>6,0</td> <td>C</td> </tr> </tbody> </table> <p>Voor informatie zie: http://kiesdebesteband.nl/</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd een lijst van de te gebruiken banden te verstrekken, naast de technische gegevens of testresultaten van de banden (volgens ISO 28580:2009 of gelijkwaardig) waarin de geluidsemissies en rolweerstand vermeld staan, en een ondertekende verklaring dat tijdens de looptijd van het contract uitsluitend deze producten worden gebruikt. Banden met het EU-bandenetiket dat beantwoordt aan de criteria, voldoen.</p>	Bandenklasse	Max Rolweerstandwaarde (kg/ton)	Brandstofefficiëntieklasse van bandenetikettering	C3	6,0	C
Bandenklasse	Max Rolweerstandwaarde (kg/ton)	Brandstofefficiëntieklasse van bandenetikettering					
C3	6,0	C					
ME3	<p>Loopvlakvernieuwde banden Bij het bandenonderhoud van zware voertuigen met een bruto gewicht (GVW) vanaf 7,5 ton (voertuigcategorieën M3, N2 en N3) wordt er, met uitzondering van de banden op de 1e stuurassen, gebruik gemaakt van loopvlakvernieuwde banden en herprofilering van het loopvlak.</p> <p>Onder het bruto gewicht wordt verstaan: de som van de massa van het lege voertuig en het maximaal toegestane laadgewicht (ofwel Gross Vehicle Weight, GVW).</p> <p><i>Toelichting</i> Voor een aantal voertuigtypen is het aanbod van loopvlakvernieuwde banden beperkt of zijn er geen loopvlakvernieuwde banden beschikbaar. Dit kan bijvoorbeeld spelen bij terreinvoertuigen of voertuigen die bij calamiteiten ingezet worden, zoals brandweervoertuigen. Als u als overheidsinkoper bij het bandenonderhoud gebruik wil maken van loopvlakvernieuwde banden is het daarom belangrijk van tevoren onderzoek te doen naar de beschikbaarheid van loopvlakvernieuwde banden.</p> <p>Op basis van de resultaten van het marktonderzoek kunt u beoordelen of het aanbod voldoende is om deze minimumeis mee te kunnen nemen in de aanbesteding.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.</p>						

Mobiele werktuigen:

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME3	<p>Fasenorm mobiele werktuigen De te leveren mobiele dieselwerktuigen met motoren met een variabel toerental voldoen tenminste aan de volgende Fasenormen (vgl richtlijn 2004/26/EG en 2005/13/EC):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19 kW tot 37 kW vermogen: Fasenorm III-A • 37 kW tot 56 kW vermogen: Fasenorm III-B • 56 kW tot 560 kW vermogen: Fasenorm IV

	<p>Voor werktuigen in de categorie 56 kW - 560 kW met een zeer specifieke toepassing zijn er wellicht niet meerdere aanbieders van werktuigen die voldoen aan Fasenorm IV. De in koper dient dit vooraf te verkennen. Als er niet voldoende aanbieders blijken te zijn dan geldt voor deze werktuigen Fasenorm III-B.</p> <p>De te leveren mobiele dieselwerktuigen met motoren met een constant toerental voldoen tenminste aan de emissie-eisen van Fasenorm III-A (vgl richtlijn 2004/26/EG).</p> <p><i>Toelichting</i> Fasenormen worden in het Engels ook wel “Stage standards” genoemd. Mobiele werktuigen dienen gekeurd te zijn conform de Europese Fasenormen. Mobiele werktuigen gekeurd conform de Amerikaanse TIER normen voldoen niet aan de minimumeis.</p> <p>Emissiewaarden per type mobiel werktuig (type en vermogen) van de genoemde Fasenormen zijn onder meer te vinden op www.dieselnet.com/standards/eu/nonroad.php.</p> <p>Mobiele werktuigen met een vermogen vanaf 19 kW tot 37 kW moeten voldoen aan Fasenorm III-A, omdat voor deze categorie mobiele werktuigen geen Fasenorm III-B of hoger is vastgesteld.</p> <p>Mobiele werktuigen met een vermogen vanaf 37 kW tot 56 kW moeten voldoen aan Fasenorm III-B omdat voor deze categorie mobiele werktuigen geen Fasenorm IV is vastgesteld.</p> <p>Voor mobiele werktuigen met motoren met een constant toerental geldt dat de ingangsdata van Fasenorm III-B nog niet bekend zijn.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om een afschrift van de conformiteitsverklaring. Hieruit zijn het vermogen en de emissiewaarden per type werktuig af te leiden.</p>
ME4	<p>Gebruiksprotocol energiezuinig gebruik Bij de levering van een mobiel werktuig levert de leverancier een gebruiksprotocol mee. In het gebruiksprotocol staan overzichtelijk alle instructies die gebruikers van het mobiele werktuig in acht moeten nemen om brandstof te besparen. Per instructie wordt een indicatie van het effect daarvan aangegeven. Het effect wordt uitgedrukt in het percentage brandstofbesparing en liter brandstofbesparing per draaiuur (of kWh bij elektrisch) bij normaal gebruik.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.</p>

Algemeen:

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME5	<p>Smeeroliën</p> <ol style="list-style-type: none"> Bij onderhoud moeten voertuigen met een bruto gewicht groter dan 3500 kg of mobiele werktuigen motorsmeeroliën met een lage viscositeit gebruiken of geregenereerde smeeroliën met ten minste 25% geregenereerde basisoliën. Smeeroliën met een lage viscositeit zijn die in de categorie SAE 0W30, SAE-5W30 of gelijkwaardig. Hydraulische vloeistoffen en vetten mogen niet voorzien zijn van een gevarenaanduiding voor milieu of gezondheid of een waarschuwingzin (R-zinnen) ten tijde van de toepassing (laagste classificatielimiet in Verordening (EG) nr. 1272/2008 of Richtlijn 99/45/EG van de Raad). Er wordt geen afwijking toegestaan van het verbod in artikel 6, lid 6, van Verordening (EG) nr. 66/2010 voor stoffen die beschouwd worden als zeer zorgwekkend en die zijn opgenomen in de lijst zoals bedoeld in artikel 59 van Verordening (EG) nr. 1907/2006, voor zover die aanwezig zijn in concentraties van meer dan 0,010 gewichtsprocent in mengsels. Het koolstofgehalte uit hernieuwbare grondstoffen moet $\geq 45\%$ zijn. De cumulatieve massaconcentratie van aanwezige stoffen die zowel niet biologisch afbreekbaar als bio-accumulatief zijn, mag niet meer dan 0,1 gewichtsprocent bedragen. Te leveren voertuigen met een bruto gewicht groter dan 3500 kg voorzien van beveiligingssystemen tegen lekkage van smeervetten en/of hydraulische oliën. <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd de technische gegevens over de smeermiddelen te verstrekken. Producten met een relevante Type I-milieukeur die aan de opgesomde criteria beantwoordt, worden</p>

	<p>geacht te voldoen. Andere gepaste vormen van bewijs, zoals een technisch dossier of een keuringsrapport van een onafhankelijke instantie, worden ook aanvaard.</p> <p>Producten met het Europese Ecolabel voldoen in ieder geval aan de gestelde eisen a t/m e.</p> <p>Op http://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/12/Olielijst is een lijst beschikbaar van oliën en vetten die voldoen aan de eisen van het Europese Ecolabel.</p> <p>Voor toelichting op Type I-milieukeur zie: http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENENISO-140242000-en.htm</p> <p><i>Bron EU GPP</i></p>
--	---

6. Gunningscriteria

Zware voertuigen:

Nr.	Gunningscriteria (GC)																
GC1	<p>Brandstofbesparende opties</p> <p>Indien zware voertuigen met een bruto gewicht groter dan 3.500 kg zijn uitgerust met één of meer van de in onderstaande tabel genoemde brandstofbesparende opties, wordt dit onderdeel als volgt gewaardeerd:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;">Brandstofbesparende optie</th> <th style="width: 30%;">Waardering per te leveren voertuig</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Brandstofverbruikindicator</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Schakelindicator</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Systeem voor bewaking bandendruk (TPMS)</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Lichtgewicht constructie</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Aerodynamische voorzieningen</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Cruisecontrol</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> <tr> <td>Systeem voor starten en afzetten</td> <td style="text-align: center;">[XX]</td> </tr> </tbody> </table> <p>Onder het bruto gewicht wordt verstaan: De som van de massa van het lege voertuig en het maximaal toegestane laadgewicht (ofwel Gross Vehicle Weight, GVW).</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>Om het brandstofverbruik van zware voertuigen te verlagen en daarmee de uitstoot van CO₂ terug te brengen, zijn diverse brandstofbesparende opties beschikbaar. Deze kunnen echter niet alleen worden toegepast bij vrachtwagens maar ook bij bussen. De opsomming in dit criterium is niet uitputtend. Er zijn meer brandstofbesparende opties mogelijk die kunnen bijdragen aan zuinig rijden. Deze kunnen eveneens opgenomen worden in de bovenstaande tabel.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat de te leveren voertuigen zijn uitgerust met één of meer van de bovengenoemde brandstofbesparende opties. In de de typegoedkeuringspapieren zijn ook enkele van de genoemde, brandstofbesparende opties per type voertuig af te leiden.</p>	Brandstofbesparende optie	Waardering per te leveren voertuig	Brandstofverbruikindicator	[XX]	Schakelindicator	[XX]	Systeem voor bewaking bandendruk (TPMS)	[XX]	Lichtgewicht constructie	[XX]	Aerodynamische voorzieningen	[XX]	Cruisecontrol	[XX]	Systeem voor starten en afzetten	[XX]
Brandstofbesparende optie	Waardering per te leveren voertuig																
Brandstofverbruikindicator	[XX]																
Schakelindicator	[XX]																
Systeem voor bewaking bandendruk (TPMS)	[XX]																
Lichtgewicht constructie	[XX]																
Aerodynamische voorzieningen	[XX]																
Cruisecontrol	[XX]																
Systeem voor starten en afzetten	[XX]																
GC2	<p>Gebruik van alternatieve brandstoffen</p> <p>Indien het voertuig is ontworpen voor aandrijving door alternatieve brandstofsoorten of -systemen, kan een hogere waardering worden toegekend.</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>Voorbeelden zijn biobrandstoffen, systemen die werken op elektriciteit of waterstof, of hybride systemen.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd deze eigenschappen te specificeren in de te verstrekken technische gegevens van het voertuig. Via de RDW website kan door het kenteken in te voeren van het betreffende voertuig onder andere ook de aandrijvingsvorm worden achterhaald.</p> <p><i>Bron EU GPP</i></p>																

Mobiele werktuigen:

Nr.	Gunningscriteria (GC)						
GC3	<p>Brandstofbesparende opties Indien mobiele werktuigen zijn uitgerust met één of meer van de in onderstaande tabel genoemde brandstofbesparende opties, wordt dit onderdeel als volgt gewaardeerd:</p> <table border="1" data-bbox="320 409 1262 495"> <thead> <tr> <th data-bbox="328 409 1075 436">Brandstofbesparende optie</th> <th data-bbox="1083 409 1254 436">Waardering</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="328 439 1075 465">Backstop systeem</td> <td data-bbox="1083 439 1254 465">[XX]</td> </tr> <tr> <td data-bbox="328 468 1075 495">Load sensing technologie</td> <td data-bbox="1083 468 1254 495">[XX]</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Toelichting</i> Om het brandstofverbruik van mobiele werktuigen te verlagen en daarmee de uitstoot van CO₂ terug te brengen, zijn diverse brandstofbesparende opties beschikbaar. De opsomming in dit criterium is niet uitputtend. Er zijn meer brandstofbesparende opties mogelijk die kunnen bijdragen aan brandstofbesparing. Deze kunnen eveneens opgenomen worden in de bovenstaande tabel.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver(s) aan wie u voornemens bent te gunnen kunt u vragen om een afschrift van de conformiteitsverklaring. Hieruit zijn de aanwezige brandstofbesparende opties per type werktuig af te leiden.</p>	Brandstofbesparende optie	Waardering	Backstop systeem	[XX]	Load sensing technologie	[XX]
Brandstofbesparende optie	Waardering						
Backstop systeem	[XX]						
Load sensing technologie	[XX]						
GC4	<p>Alternatieve aandrijving of duurzame brandstoffen Indien het werktuig is ontworpen voor aandrijving door alternatieve brandstofsoorten of -systemen, kan een hogere waardering worden toegekend.</p> <p><i>Toelichting</i> Voorbeelden zijn biobrandstoffen, systemen die werken op elektriciteit of waterstof, of hybride systemen.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd deze eigenschappen te specificeren in de te verstrekken technische gegevens van het werktuig. Deze eigenschappen kunnen ook in de conformiteitsverklaring staan. Daarin staan onder andere de aandrijving waarover de te leveren werktuigen beschikken en de brandstof waarop de te leveren werktuigen kunnen rijden af te leiden.</p> <p><i>Bron EU GPP</i></p>						
GC5	<p>Stille mobiele werktuigen Naarmate meer mobiele werktuigen worden geleverd met een laag geluidniveau, kan een hogere waardering worden toegekend.</p> <p>Een mobiel werktuig heeft een laag geluidniveau wanneer deze voldoet aan de vigerende versie van de MIA/VAMIL Brochure en Milieulijst opgenomen grenswaarden. Zie voor de versie van 2016: http://www.rvo.nl/sites/default/files/Brochure%26Milieulijst%202016.pdf.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd deze eigenschappen te specificeren in de te verstrekken technische gegevens van het werktuig. Deze eigenschappen kunnen ook in de conformiteitsverklaring staan.</p> <p>Met behulp van de positieve lijsten van de MIA/VAMIL regeling kan nagegaan worden welke mobiele werktuigen in ieder geval aan de eisen aan het maximale geluidniveau voldoen. Zie: Positieve lijst E3412 (geluid) bij de Milieulijst 2016, Mobiele machines die voldoen aan de geluidseisen van code E 3412 (RVO) https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/01/Positivelijst%203412%202016.pdf.</p>						

7. Contractbepalingen

Nr.	Contractbepalingen (CB)
CB1	<p>Hergebruikte onderdelen</p> <p>Als bij (schade)herstelwerkzaamheden zichtdelen vervangen worden geeft opdrachtnemer aan waar vanuit milieuoverwegingen gebruik kan worden gemaakt van onderdelen van gedemonteerde voer- of werktuigen (hergebruikte onderdelen). Opdrachtgever neemt op basis daarvan een beslissing.</p> <p>Opdrachtnemer brengt op een in overleg vast te stellen wijze aan opdrachtgever rapport uit van de gebruikte onderdelen van gedemonteerde auto's bij reparatie- en schadeherstelwerkzaamheden.</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>Deze bepaling is bedoeld om het gebruik van onderdelen van gedemonteerde auto's bij reparatie en schadeherstel te stimuleren en informatie te krijgen over de uiteindelijk gebruikte materialen. Aan de inkoper wordt aangeraden om de rapportagevorm in onderling overleg te specificeren, afhankelijk van wat de aanbestedende dienst met de gegevens kan en wil doen.</p>